

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
 Igaz szept. óta 4 Ubr.

MELYELNIK HETENKENT EGYSZER:

szombaton és egyes rendkívül alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közeleltár (városház, földszint 7. sz. ide küldendő) a kéziratok.

KIADÓVIVALAT:

Városi könyvnyomda-vállalat iratdaja, de küldendő az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KOZMŰVELŐDESI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** — Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Piaci áralakulások.

A városi tűzifa árát felemelte a tavaszon a törvényhatósági közgyűlés — a tanácsi előterjesztések megfelelőleg, — s most a tanács újolag megindította a tárgyalást további felemelés végett.

Akik nem tartják méltatlannak magukhoz, hogy a dolgok kellő ismerete nélkül ítéljenek, azok már itélkeztek a kérdésben s kárhoztatták a tavaszi árfelemelést s kárhoztatták a mostani felemelést, sőt némelyek nem mulasztják el felhasználni az alkalmat a tanács lekicsinyelésére sem. De akik csak a dolgok kellő megismerése után szoktak véleményt mondani, azok is különösek — vagy legalább magyarázatot igénylőnek tartják a két izi árbeli emelést.

Időpazarló vita elkerülése végett is szükségesnek tartom ide vonatkozólag — s az élelmi szerek árát is érintőleg — a következőket előadni.

A tanács már régebben tisztában van azzal, hogy azok az erdei vágásfordulók, melyekre a mi városi erdőszünk beosztva van, nem adnak annyi tűzifát, nem termelhető ki belőlük annyi tűzifa, amennyi elégséges a város egész közönségének faszükséglete kielégítésére. Tudják különben ugyanezt azok a vidéki magyarok is, akik Hadházzól, Böszörményből folyton fuvarozzák ide a fát évek óta — s tudják azoka fakeskeredők is, akik itt fakeskeredést rendeztek be. Talán csak azok nem tudják ezt Debreczenben, akik nem akarják tudni.

Mindhogy tehát tisztában volt a tanács és az erdőmester a helyzetben, évek óta igyekezett úgy orvosolni a bajt, hogy a tűzifa árának emelésére se ő maga ne kényszerüljön, sem pedig annak emelésére a kereskedőknek ürügyet ne szolgáltatasson, sőt eltartóztassa attól azokat. Ez okból szép szerivel kitért az alól — pedig a fakeskeredők sürgették, hogy emelje a városi tűzifa árát — s 2, sőt 3 évig ez sikerült is. Majd, hogy a fakeskeredők eltartóztatva legyenek valamely nagyobb faszükséglet által indokolt emeléstől, igyekezett a városi évi fatermelés mennyiségét — a vágásterről kikerülő rendes mennyiséget megszaportítani azzal, hogy a városi birtokok határ-árkairól, majd a temetőkből eszközölt u. n. szálaló fakivágásokat s folytatta a szálaló vágást az erdő-észekben is, nagy tevékenységet s ügyességet fejtett ki e tekintetben is erdőmesterünk. Majd azt tette a tanács, hogy egyik télen két évfor-

dulóli vágásterről termelte ki a fát, — tevén ezt egyebek között azon címen, hogy a munkanélküli vagyontalan lakostársainknak így munkát, kenyert s arra is alkalmat adhasson, hogy az így megszaportodott töre-mora s galyfából oleszobban, sőt ingyen fedezhessék faszükségeiket.

Ezek tények, amelyek beszélnek önmaguk — azoknak, akik megérteni akarják a beszédet.

Nem ilyen tény, de aktszerűen igaz az, hogy amidőn az 1906-ik év őszén már látta a tanács, hogy a fakeskeredők felemelték a faárakat, mert kénytelenek voltak felemelni, mivel ők is drágábban vásároltak, — és amidőn látta, hogy a fakeskeredők a városi oleszob fával szemben abba a helyzetbe jutottak, hogy drágább fájukat csak a városi fa elfogyása után fogják értékesíthetni, de akkor aztán aránytalanul felemelt árért is lesz annak vevője, — erre a körülményre a tanács felhívta a bizottsági közgyűlés figyelmét s ajánlatba hozta a lehető egyedüli helyes módszert. Azt javasolta nevezetesen, hogy a város ne akarja a maga 40,000 köbméter fájával szabályozni a piaci árat az ország több millió köbméter tevő fakészletének árával szemben, hanem alkalmazkodjék a kitermelési általános árakhoz s a folyó árhoz, hiszen kétségtelen, hogy a mi erdőszünkűből is drágábbá lett a kitermelés stb. A törvényhatósági bizottság tagjai emlékeznek, hogy akkor — néhány tetszetős felszólalástól melegezett fel mindenki, — rá sem gondolt, hogy a tél hideg s hosszú lehet s hogy ama felszólalásokkal nem fogjuk befűthetni hideg szobáinkat. Ezt csak emlékeztetbe kívántam hozni az alábbiak megérthetése szempontjából s nem vádoló senkit, — nem is vádolhatok, úgy emlékszem, egyhangulag hozottat a tanácsi javaslatot elvető közgyűlési határozat.

Idézzük vissza emlékünkből most a mult tél vonatkozó eseményeit.

A természetes fejlemények csak elodázhatók, de el nem nyomhatók. A városi tűzifa, az oleszob fa hamarabb elfogyott, mint ahogy azt az erdőmester is a tanács előre jelezte. Azért a nyers fáért is, amelyet a következő télre termeltünk az arra kijelölt vágásfordulókba, folyton ostrom alatt állott a városháza, — a tömeg betörte a házépítész aajtáját, türelmetlenkedett, fenyegetőzött — s elvégre is kénytelen volt megfizetni kisebb famennyiségért magasabb árát a fakeskeredőknek; s a közgyűlési javaslatok, melyek a nép, a közönség iránti forró szeretetből fakadtak, nem tudtak

érvényesülni; — folyó áron, beszerzési, bekerülési áron alól fát kapni nem lehetett, a legolcsóbb fa, melyről említett tehetünk, méterölenként már 16 frtba lett volna a vasúti pályaudvarra megérkezésékor. Aki kételkedett, kénytelen volt meggyőződni arról, hogy a forgalmi folyó áron alól a tűzifát árulni sem lehet, kapni sem lehet.

A tél enyhültével az erdőmester és a tanács ismét helyes körültekintéssel járt el, midőn ekkor a tűzifának mérsékelt emelését proponálta. Tudta akkor is, hogy ama mérsékelt áremelésnél meg nem maradhatunk, de mert a bekövetkezett melegebb idő ezt megengedte, a mérsékeltébb áremeléssel igyekezett elérni s el is érte, hogy a tűzifa-kereskedők ne emeljék fel azonnal nagyon magasra az árakat.

Igy jutottunk el a mához, amikor ismét következik az esős, hidegebb ős s a még hidegebb tél. Szomorú a helyzet?

Az, hogy a város kitermelte a megfelelő vágásterről azt a famennyiséget, melynél többet ki nem termelhetett, s amely — mint tudjuk — nem elegendő a városi közönségnek egész faszükségletét fedezni. Közbevetőleg jegyzem meg, hogy drágábban, nagyobb költségen termelte ki, nagyobb költségen építette ki az annak beszállítására hivatott erdei vasutat, fizetési pótlékat kénytelen adni az annak beszállításával, ellenőrzésével, őrzésével, kiállításával, kiadásával foglalkozó embereknek.

Fakereskedőink is bizonyára ellátták raktáraikat megfelelő fakészlettel, — de természetesen ők is drágább, magasabb árért szerették be a készletet.

Mindezekben felül pedig alakult egy részvénytársaság.

Ez a részvénytársaság sem azért alakult, hogy kizsebelje a közönséget, hanem azért, hogy legyen fa s hogy mérsékelt árért bocssássa a tűzifát a közönség rendelkezésére, — azonban ennek üzleti tevékenykedése is arról győződött meg, hogy a tűzifa a régi árakon be nem szereshető nem árusítható.

Minden kétségkívül bekövetkezett tehát az ideje annak, hogy a város is most már emelje fel a tűzifa árát annak forgalmi folyó árára.

Kitérni nem lehet ez elől. Ha csupán kereskedőknek, üzletembereknek beszélnek, nem mondanék egyebet annak indoklásául, mint egyedül azt, hogy emelni kell, mert az a forgalmi folyóár követeli.

De mert nem kereskedők, hanem laikusok, a fogyasztók is hozzászólanak a dologhoz s még olyan képtelen és tendenciózus érveket is hoznak fel, hogy a tanács az emeléssel a város népe ellen bánt követ el; el kell mondani még a következőket.

A nép, a munkás osztály végzi a kitermelési munkát s ha ez a kitermelésnél a maga munkabérért magasabb összegben kapja meg, ő maga is magasabb árát adhat s az is azért s rá nézve így kiegyenlítődik az áremelés.

A legszegényebb néposztály eddig is jogosult volt s jövőre is jogosult marad akként jutni ol-

csóbb, sőt ingyen fához, hogy száraz gyalakot szedhet az erdősegekben, illetve székelykényen kap tűzifát.

A vagyonosabb polgári osztály a saját meglévő vagyonának értékelkedésével egyenlíti ki a magasabb vételárat, sőt az elviselheti s el is viseli azért, mert most már van neki, ami az 1905. évi termékellenség miatt még 1906—7 telén nem állhatott rendelkezésére, tudniillik az 1906. évi fengeri termés csutkjára.

Csak a tisztviselői kisebb javadalmazásu osztálynak nem tudom megtalálni az ekvivalenst, mert ezt a drágasági pótlék nem pótolja s így ha fizetése sem emellett, bizony a kétszeresen érzi úgy a fának, mint egyébként a megdrágulását.

Es hátra van még maga a város anyagi szempontjából, de egyszersmind polgáriai érdeket megóvni tartozó hivatásából is világítani meg a dolgot. E tekintetben pedig tiltakozom először is az ellen, amit legközelebb olvastam s amint említettem, hogy t. i. a város és közönsége egymással szembeállítassanak. A város és közönsége egy és ugyanaz s érdekük sem lehetnek ellentétesek.

Nos hát a város szükségletei nőnek, nő a nyomora is s azoknak a száma is, akiket gyámmolítani kell. Még/pedig gyámmolítani pénzzel, fával, jótékony intézményekkel. Nem szereti az a népet s nem is szolgál emberbaráti dolgokat, eszméket, aki a várost megfosztani kívánja az anyagiaktól, megfosztani akarja attól, hogy egyes dolgaiból a rendes forgalmi árat megkapja.

De az sem barátja a népnek, aki a város fejlődésének nem barátja. A városi mindenféle igények rohamosan nőnek s azok kielégítése jótékonyan hat ki gazdagra, szegényre. Szabad-e hát azon megnyugodnunk, hogy a város ne kapja meg az általa áruba bocsátható terményeiért — jelen esetben a tűzifáért a rendes forgalmi értékét? Semmiképpen nem volna menthető s akit tenné, megkárosítaná a várost s egyszersmind arra kényszerítené, hogy emelje a községi adót.

Ennyit a tűzifáról mondani elég s talán ezzel indokoltam, hogy a tanács nem térhetett ki a tűzifa árának emelése elől.

A piaci élelmi cikkek felől s azok áremelkedése felől szintén nem vagyok egy véleményen a tetszetős felszólamlásokkal.

Mielőtt rámondanánk, hogy drága a kacska, a tojás, a répa, petrezselyem stb. én keresem azt, vajjon arányban áll-e annak ára a termelési, a piaca előállításai költséggel? S midőn ezt ma kérdéslegesen magam elé teszem, nem merem ugyan határozottan azt állítani, hogy arányban áll, de azt tudom, hogy 1. ma drágább a föld, — hiszen az a tanyabirtok, mely 30 évvel ezelőtt 800 forintért megvehető volt, ma 2600 frtért két nyilonként; 2. hogy a mezei munkás ma nem nap-számos ember, hanem drága bérért keveset dolgozó s a gazdával szemben helyezkedő egyén, akinek szintén tisztességes lakást, élelmet kíván minden jó ember s akitől tehát nem kívánhatom, hogy ne kapja meg fáradozásának megfelelő bérért, ha nekem a piacra élelmet termel, illetve nevel.

Nem merem ma — mert a mai forrongó helyzetben időserültlennek, inopportunosnak tartom — nagyon bolygatni ezt a kérdést s különösen nem merem kérdeni némelyektől, hogy miért tartják drágának az élelmi cikkeket akkor, mikor fényűzési cikkekkért s látszátért egész vagyonokat adnak ki. Hanem azt merem ajánlani, hogy miután a piaci élelmi szerek ára aligha csökken, igyekezzék mindenki ahhoz szépen berendezkedni. Az árakat hatóságilag esetleg áruszarnokokkal, hatóságírt termeléssel, a termelés előállításai költségénél alacsonyabbra lenyomni nem lehet s ha hatóságilag akarnánk termelni afféle árakat, annak is meg volna a maga költsége, de hiszen erről ma még nem kell beszélni.

Debreczen, 1907 szept. 8.

Nánási.

Védekezés a fa- és széndrágaság ellen.

Állítsunk gázkályhákat.

A városban egyébről sem beszélnek most, csak a drágaságról. És valóban, szomorúan aktuális lett ez a téma, mert maholnap a megélhetés valóban művészet lesz. Nemcsak a kötött jövedelmű ember él nehéz gondok között, hanem a módosabbak is feljajdulnak a nagy drágaság láttára. Az élelmi szerek tíz év alatt 63%-kal emelkedtek, de magasra nőttek az élvezeti cikkek is, valamint mindaz, ami a kereskedelemben és iparban előfordul.

Az emberek védekezni próbálnak a drágaság ellen. Keresve kutatják a megélhetés könnyebb módját. Amott szövetkezeteket alapítanak, emítt közös konyhát építenek, sőt egyes városok, mint Budapest, Kecskemét, Temesvár, Selmeczbánya, minden lehetől elkövetnek, hogy lakosaiknak valamelyes kedvezményt nyújtsanak.

A jelenlegi állapotok annál leverőbbek, mert jön a tél. Azok a tudósok, akik a csillagokból olvassák ki a jövőt, azzal biztatnak ugyan, hogy a ránk jövő tél nem lesz olyan szigorú, mint a tavalyi, ez azonban, oly vigasztalás, amelynek nyomában csatódás is jöhet. De bármily tél következik is reánk, annyi bizonyos, hogy fűtőanyagra szükségünk lesz. Ezen szükségletünket azonban az idén drága pénzen fogjuk beszerezni. A fa ára emelkedőben van és biztosra vehetjük, hogy egy 51 fa a behozattal és felvágással legalább is 44—46 koronába fog kerülni. Csak 51 ölet véve fel egy közepes háztartáshoz, a tüzelőanyag a legtöbb ember részéből ki fog venni 220—230 koronát, melyet, ha felosztunk hat órára a késő őszi, tél és kora tavasz tartamára, havonként 36—38 koronába fog kerülni a fűtés, pedig öt 51 fa a mi bérlett lakásaink mesésen rossz kályhaszerkezete és kéményrendszere szerint, magyaráosan szólva, meg se kottyan.

De nemcsak a fa, hanem a szén ára is emelkedik, de meg szénnel csakis az erre berendezett kályhákban lehet fűteni; nem is szólva arról, hogy néha napokon át sem lehet szénét kapni, mint az tavaly is megésett, a fafuvaroztatás és

favágás pedig oly sok költséggel és bosszúsággal jár, hogy egy csöppet sem csodálkozunk, ha sokan nagy aggodalommal néznek a tél elé.

Legokosábban cselekszünk akkor, ha gázkályhakkal szereljük fel lakásunkat. Ez esetben nem kell bajlódjunk a fa és szén beszerezésével, nem bosszantanakbá minket a favágók horribilis követelései, nem piszkoljuk el lakásunkat szénporral és egyenletes melegséget tartathatjuk szobáinkat. És mindezen előnnyel szemben egy fillérrel se kerül többbe a gázfűtés és nem is veszedelmes, mert ha esetleg gázömlés történik, a kémény a mérges gázt kihuzza.

Debreczen sz. kir. város világitási vállalata teljesen be van rendezve gázkályhákra és azok beállítására. Olcsó árban elvégze minden munkát és az általa szállított gázkályhák nemesek célszerűek, hanem csinosak és ékesítik a szobát. Kiki beszerezhet magának olcsóbb, vagy drágább gázkályhát, a legolcsóbb éppenugy melegíti, mint a legdrágább. Esténként vagy alkonyatkor bevilágítja diszkrét fényével az egész szobát és vissza viszi gondolatunkat a régi időre, mikor nagyapáink házándi kandallóban ropogott az akkor olcsó hasábfá. Így tehát a célszerűséghez még egy kevés poézis is járul, emlékezés a multra, mikor olcsóbb és jobb világot éltünk...

Nem ajánlhatjuk eléggé olvasóink figyelmébe a gázkályhák beszerzését: sok bosszúságtól lesz az megkímélve, aki szakít az előítéletekkel és a fűtés eme modern eszközeit viszi házába. Emellett egy fillérrel sem fog fűtésre többet költeni, mintha drágán veszi a fát és a szobát, falakat pusztló, a tüdőre pedig ártalmatlan szemet. Mérsékelteti a szoba levegőjét tetszése szerint, nem kell órákig várni, míg a kályha és szoba felmelegszik, hanem pár perc múlva barátságos meleget varázsolhat lakásába és csak akkor gyújtja fel a lángokat, mikor azokra éppen szüksége van.

A gázkályhák beállítása szintén egyik védekezési mód lévén a drága fa és szénárak ellen, melegen ajánljuk olvasóinknak és a város közönségének ezen célszerű és olcsó fűtési eszköz beszerzését.

Debreczen sz. kir. város világitási vállalata a hozzá érkező megkereséseket és megrendeléseket még az őszi folyamán elintézi, illetve teljesíti olcsón és szakszerűen.

K. Á.

A Csokonai-körből.

— Szávay Gyula jelentése. —

A Csokonai-kör, városunk eme egyetlen irodalmi társaságának 1906. évi életét megírta Szávay Gyula, a kör főtálmára. A beszámoló, mely hűen rajzolja meg az elmúlt esztendő eseményeit, főbb pontjaiban a következőket tartalmazza:

Az irodalom művelése, felolvasások keretében való népszerűsítése, bírálatok által való megvilágosítása, irodalmi ünnepek rendezése, a Csokonai-kultusz ébren tartása, fiatal írók támogatásával a jövőnek meleg felkú előkészítése, a multak sirjában pihenő nagyok emlékének a halhatatlanság

diszébe való előhívása, az irodalom és művészet helyi művelőinek a velők rokonszenvezőkkel társaságba gyűjtése, az országos irodalmi társaságokkal való kapcsolódás, ünnepeikben való részvétel s viszont a mi ünnepeinkben az ő diszes részvételük — és a rendeltetésünk sorába foglalt sok egyéb feladat szívesen vállalt, lelkiismeretesen teljesített munkánkat képezte ebben az évben is.

Tagjaink közül többen szépirodalmi kötetekkel jelentek meg a közönség előtt (Oláh Gábor, Gál Zoltán, Kuthi Sándor, Szávay Zoltán). Egyesek a színműirodalom művelői közt nyilvános szóhoz és sikerhez jutottak (Könyves Tóth, Kálmán, Boldisár Kálmán, Szávay Gyula). A tudományos irodalomnak is voltak művelői (dr. Rác Lajos, dr. Barcsa János). Egy tehetséges fiatal író (Kuti Sándort) a kör műve kiadásában gyámoltott; a kaszinó Kazinczy-pályázat bírálói tisztét teljesítette, ebben biztató tehetségek számára, vert arany foglalatban, serkentő babérleveleket segített osztani s végül száz aranyos (1000 kor.) pályadíjat tűzött ki a Telegdi—Kovács László alapítványból vidám, dalos magyar színdájkra.

A tél folyamán felolvasó üléseket tartott, szám szerint 5-öt, ezek egyikét, a nov. 17-ikét, hagyományos kegyelettel Csokonai emlékének szentelve. E felolvasó ülések voltak azok az alkalmak, melyeken a kör az irodalmi társalgás nyelvén Debreczen széplelkű közönségével érintkezett. Felolvasó üléseink — talán nem esünk szerénytelenségbe, ha mondjuk — élvezetesekek és érdekesek voltak, legalább ezt olvastuk le mindig nagyszámú közönségünk megedelgett arculatáról; egyik, ilyen ülésünkön — talán a legérdekesebb ez volt — Dóczy József mutatta be szép magyar dalait, ének- és zenekísérettel. A felolvasások műsorát tulnyomó részben a helyi irodalom és művészet szerepvivői töltötték be s ezzel mintegy kialakulni törekedett a maga önállóságában a debreczeni irodalmi és művészeti tüzehely.

Bocskay emlékére — szobrának leplezése alkalmából — irodalmi ünnepet rendeztünk. Balassa Bálint földi maradványainak országos irodalmi ünnep keretében történt díszmegtetésén, a kolozsvári nemzeti színház avató ünnepén s azokon az ünnepeken, melyeket rendeztek Bősörnyében Bocskay, Kolozsváron Árpád fejedelem, Eperjesen Greguss Ágost, Debreczenben Thaly Kálmán, Budapesten Diószegi emlékének, képviselővel a Csokonai-Kör megjelent; ez utóbbi ünnepen éppen egyik érdemes tagja, Barcsa János tartotta az ünnepi beszédet.

A Csokonai-kultusz körül való buzgólkodásából legyen fölemlítve, hogy a közmivelődesi házban bírt' otthonában megnyitotta a kör a Csokonai-ereklyét, kézirat- és könyvgyűjteményt magában foglaló Csokonai szobát, mely Komlóssy Arthur alelnök teremtő erejének és dr. Barcsa János tagtársunk rendező szakavatottságának fényesen beszélő alkotása, amelyet a látogató igaz megindulás és eszményi gondolkozásba való elmélyedés nélkül nem tud felhagyni. Az ereklye-

tár a városi muzeummal kapcsolatosan látogatható.

Csokonai műveinek népszerű kis gyűjteményes kiadása a kelendőség könnyű szárnyain hordozza egyre szélesebedő körökbe a költő nagy nevét. Közvetlen megoldandó feladatának tekinti a kör a költő műveinek képes diszkiadását és méltó életrajzában már megkísérlett megírását. Mindakét tervet folyó működése legéremesebb programmpontjával ismeri el a kör, melyek megvalósítására lelkesült örömmel hozza meg munkáját és áldozatát.

Főlemelte a kör szavát a debreczeni egyetem érdekében. Ünnepi felolvasó ülést tervezett, hogy ott nagyhirű magyar tudósokat szólaltasson meg a debreczeni egyetem mellett. Ez a terv, az illetők közbejött személyi viszonyai miatt egyelőre nem volt megvalósítható.

A debreczeni szabadiskola ezidei tanfolyamait is támogatta szerény erejéhez mérten 100 koronával s ezt a támogatást készségesen állandósítja is.

Belső helyi kötelezései sorában nem hanyagolta el az Emlékkert rendezésének, a Szombati—Veresmarty emlék szerencsésebb elhelyezésének kérdéseit s meg vannak a tervei és gondolatai a falankat díszítő emléktáblák kegyeletes kiegészítésére és a közmivelődesi ház ügyének megoldására nézve.

Színház.

Zilagy Gyula, a debreczeni városi színház igazgatója a következő értesítést küldte lapunkhoz:

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy a városi színházat 1907 szeptember 28-án megnyitom. — Egyben van szerencsém társulatom névsorát bemutatni.

I. Ügyvezetőség: Zilagy Gyula igazgató és főrendező. Békés Gyula titkár. Mártonfalvy György karnagy. Irmay Béla másod karnagy. Szakács Andor rendező. Polgár Sándor rendező. Győre Alajos pénztáros. Borsody József sugó. Vadász Lajos ügyelő.

II. Előadó személyzet: Hölgyek: Arday Ida drámai és vigjátéki anya. Báthory Mária drámai és vigjátéki naiva. J. Csáder Irén drámai hősnő. Fehér Olga operette és opera alténekesnő. Hahnel Aranka drámai szende és vigjátéki színésznő. Lónyay Piroksa operette szubrett. Lukács Juliska hősnő, társalgási. László Aranka operette és népszínmű komika. Zsigmondi Anna operette szubrett és népszínmű énekesnő. Szabó Irma naiva, drámai szende. Zilagy Gyuláné opera és operette énekesnő. Perczel Karola, Perczel Rózi balett tánczosnő. Urak: Árkossy Vilmos operette és népszínmű bariton. Bay László opera és operette bariton. Békés Gyula vigjátéki és jellemszínész. Bérczi Ernő lírai szerelmes, naturbürsch. Bodá Ferenc opera és operette tenor. Ligeti Lajos operette komikus. Szathmári Elek opera és operette tenor. Szakács Andor hősszerelmes. Tallián László bonvivánt, társalgási. Terneyi Lajos szerelmes és énekes bonvivánt. Vadász Lajos apaszínész. Zilagy Gyula vigjátéki színész, bonvivánt.

III. Segédszemélyzet: Arday Vilma, Bányay Etel, B. Czenker Róza, Erdélyi Margit, Fekete Etel, Hary Rózsa, Illyés Iduska, Kertész Kata, Kállay Hermin, Magda Eszti, Palásti Ilona, Rózsahegyfi Ilona, Salgó Anna, Szalay

Dusi, Várady Józsa, Vadász Lajosné, Arday Árpád, Barabás Károly, Erdős Hugó, Éliás Gyula, Gazdácska, Lajos, Jászkürti Ferenc, Kallós József, Kiss J. Sándor, Lenkei György, Mártonfi Jenő, Nagy József, Perényi József, Rónai Géza, Szilágyi Ernő, Ungvári Vilmos.

IV. Műszaki vezetés. Műszaki felügyelő és festő: Gyöngyösi Viktor. Gépész: Tóth János egy segéddel. Fodrász: Petrizsny János két segéddel. Könyvtárnok: Nagy József. Dizmester: Kódbám Károly 12 diszítóval. Szerzőtáros: Kerekes István 3 segéddel. Főruhátáros: Horváth Ferenc 2 segéddel. Fővilágosító: Török József. Világosító: Káté Imre. Szereposztó: Papp Lajos. Portás: Katonka József. 20 jegyzető.

Műsoromra vonatkozólag tisztelettel jelentem, hogy a fővárosi színház kiválóbb újonságai mellett sorra színré fogom hozni a régi jelesebb irodalmi termékeket, drámát, színművet, vigjátékokat, népszínművet, operát és operettet egyaránt.

Bérelni lehet e hó 16-ikától délelőtt 10—12-ig, délután 3—5-ig a színházi pénztárnál.

1907. évi III. törvények

a hazai ipar fejlesztéséről.

(Szentelést nyert 1907. évi január hó 9-án. Kihirdetett az Országos Törvénytárban 1907. január hó 12-én.)
(Folytatás.)

III. FEJEZET.

A hazai ipar érvényesülését biztosító rendelkezések.

8. §.

A törvény 13. §-ában a hazai iparnak biztosított elsőseg gyakorlati érvényesítése céljából a következők tartandók szem előtt:

a) A kiírásnál.

Az ipari szükségletek teljesítésére vagy ipari munkálatok teljesítésére vonatkozó nyilvános versenytárgyalási hirdetésbe, illetőleg a kórlátolt versenyre hívó ajánlati felhívásban, amennyiben pedig ezekhez külön felállított általános és részletes feltételek csatoltatnak, ugy azokba beveendő az alábbi határozmányok:

a) A szállítás vagy munkálat elnyerői a szállítás vagy munkálat teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, berendezési tárgyakat, ha kell minőségben, kellő időre és nem lényeges árkülönbözet mellett hazai iparosoktól vagy gyárosoktól beszerezhetők, azoktól fogják beszerezni; az összes nyers anyagokat, félégyártmányokat, kész iparcikkeket, amennyiben azok a magyar szent korona országai területén előállítatnak, termeltetnek, illetőleg amennyire ez egyáltalán lehetséges, teljesen (l. 8. §. C. a) pont) a magyar szent korona országainak termelése és ipara révén tartoznak beszerezni és a cikkeket gyártásához, illetve a munkálatok teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartoznak alkalmazni. E kötelezettségek teljesítése tekintetében magukat ugy a szállítást vagy munkálatot kiadó hatóság, hivatal, intézet, intézmény, alap, alapítvány, vállalat közegei, mint a m. kir. kereskedelmi muzeum,

illetőleg a kereskedelemügyi miniszter szakközegei ellenőrzésének is alávetik és az evégből szükséges adatokat az ellenőrző közegek rendelkezésére bocsátják.

b) A hazai származásra nézve vállalt ezen kötelezettségek, vagy azok egyike vagy másika (a teljesen ithon való előállítás, hazai új gépek, hazai műszaki és munkaerők stb.) alól saját tárcáját illetőleg a kereskedelemügyi miniszter, a többi miniszteri tárcákat illetőleg pedig csak az illetékes miniszter — a kereskedelemügyi m. kir. miniszter hozzájárulásával — adhat egyes indokolt esetekben (hazai gyártmány, hazai műszaki és munkaerő teljes hiánya, meg nem felelő minőség, nem elegendő mennyiség, túlmagas ár stb. stb.) felmentést és e kötelezettségeknek vagy azok egyikének a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ellenőrző közegei által megállapított áthágása esetén a hivatal választásától függ, hogy a szerződést — a vállalkozó előzetes értesítése mellett — bírói közbenjárás nélkül felbontsa és e mellett a szállítást vagy munkálatot a vállalkozó terhére és veszélyére más módon biztosítsa, vagy pedig hogy a szerződésben % szerint megállapítandó, de az összérték, esetleg évi érték 20%-át meg nem haladható kötbér kifizetési és e mellett a szerződés teljesítését követelje.

A kötbér a földmívelésügyi miniszteri tárcza alá tartozó szállítások és munkálatok kivételével — amelyeknél az a szállítási, (munka-) feltételekben, illetve a szerződésben megjelölendő alap javára, illetve célra fordítatik — az ipari és kereskedelmi alap javára esik. E kötelezettségek, vagy azok egyikének kijátszása által elkövetett és beigazolt visszaélés esetén az illetékes miniszter a vállalkozót a kizárási jogkörébe eső ipari szállítások és munkálatokból végleg vagy meghatározott időre kizárhatja. (L. VIII. feje.)

A hirdetésben vagy ajánlati felhívásban a szállítások vagy munkálatokhoz szükséges nyers anyagok, félégyártmányok vagy kész iparcikkék beszerzésére bizonyos gyárosok vagy iparosok telepét kijelölni semmiféle formában sem szabad.

Ha valamely különleges szerkezet vagy rendszer megjelölhetése céljából mellőzhetlen valamely cégnév használata, a hirdetésben kifejezetten megemlítendő, hogy bármely szakmabeli hazai gyárosnak a kérdéses rendszer vagy szerkezet szerint készült gyártmányára tehető ajánlat. Építkezéseknél, ha bizonyos telepről származó kőanyag előírása mellőzhetlen volna, ily előírás helyét foghat ugyan, de a hirdetésben vagy ajánlati felhívásban meg kell említeni, hogy máshonnan származó kő is ajánlható, ha a vállalkozó igazolja, hogy annak minősége legalább is olyan, mint aminő elő volt írva.

b) Az odaitelésnél.

a) A szállítások vagy munkálatok odaitelésénél egyáltalán nem vehetők figyelembe azok ajánlati, kiket a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, az ő hozzájárulásával az illető miniszter, vagy a minisztertanács bizonyos, illetve az összes

közszállítások elnyeréséből kőzérdek szempontjából végleg vagy meghatározott időre kizárt (ez utóbbi esetben természetesen a kizárási idő tartama alatt) és akiknek kizárásáról az odaitélésre illetékes hatóság, hivatali intézet, intézmény, alap, alapítvány vagy vállalat hivatalosan értesítést nyert.

b) Egyébként az odaitélésnél állandóan azon elv tartandó szem előtt, hogy a szállítás vagy munkát — figyelemmel a fennálló törvények és rendeleteknek a képesítésre (kvalifikáció) vonatkozó határozmányaira is — az olyan hazai és pedig első sorban magyar honos iparos mester, gyáros vagy vállalkozónak ítéendő oda, ki a szállítás vagy munkálatnak hazai gyártmányokból, hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki és munkaerők útján, pontos, kellő minőségben és a szolgálat érdekeinek megfelelően leendő teljesítésére a legalkalmasabb és kinek ajánlata viszonylag legolcsóbb.

c) Az odaitélésnél gondosan megvizsgálendő, vajjon a legmegfelelőbb ajánlatot tett vállalkozó lényeg, tehát nemcsak cégében, hanem üzletvitelében is hazai gyáros, iparos, vállalkozónak (cégnek) minősíthető-e? Felmerülő kétség esetén e tekintetben a m. kir. kereskedelmi muzeum véleménye is megkérdendő.

d) Egyébként egyenlő feltételek vagy nem lényeges árkülömbözet mellett előny adandó azon hazai gyárosok vagy iparosoknak, kik műhelyük, gyáruk berendezésénél, a cikk vagy munkát teljesítéséhez szükséges gépek és eszközök, valamint a gyártási anyagok beszerzésénél a hazai termelés és hazai ipar termékeit maguk is előnyben részesítik.

Egyenlő feltételek mellett továbbá előny adandó azon hazai iparosok és gyárosoknak, kik az illető cikk vagy munkát különleges (speciális) gyártó vagy készítői.

e) Ha az odaitelési eljárás alkalmával, ugyszintén akkor is, ha valamely cikk vagy munkát szabad kézből adatott ki és valamely iparcikk kézi bevásárlás útján szerzetett be, kétség merül fel az iránt, hogy valamely cikket vagy munkálatot hazai iparos vagy gyáros készít, teljesít, készíthet, vagy teljesíthet-e, akkor előzetes tájékozáért a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságához kell fordulni, mely a hazai beszerzési forrásokat rendszeresen nyilvántartja.

f) Ha az odaitelési eljárás alkalmával az előzetes tájékozás után is az tűnnek ki, hogy a szállítást vagy munkálatot egészben vagy részben külföldi gyár vagy ipartelep termékével kell fedezni, illetőleg külföldi vállalkozó útján avagy első sorban külföldi műszaki és munkaerőkkel, külföldről beszerzendő új gépek, eszközök és berendezési tárgyak segítségével — egyes gyártási folyamatoknak külföldön leendő eszközlével kell beszerezni, illetve teljesíteni — ugy ehhez, illetőleg ezek egyike vagy másikának megengedéséhez odaitelés előtt feltétlenül az illetékes miniszter felhatalmazása kérendő ki. (L. 8. §. A. b.) pont.)

Az illetékes miniszter a felhatalmazás, illetve a hazai származásra vonatkozó törvényes köte-

lezettséglől leendő felmentés megadása vagy meg nem adása felett a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával határoz és elhatározásáról — az alárendelt hatóság, hivatal, intézet, alap, alapítvány vagy vállalat mellett — értesíti a kereskedelemügyi minisztert is, ki az ilyen, nemkülönbén a saját tárcájára nézve megadott felmentéseket is nyomban közli a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságával, illetőleg a m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelőséggel.

g) Ha valamely szállításnak egészben vagy részben külföldi gyár vagy ipartelep termékével leendő fedezésére a kereskedelemügyi miniszter vagy az ő hozzájárulásával az illetékes miniszter felhatalmazást adott, az ilyen szállítás odaitélésénél a hazai kereskedők ajánlatai egyenlő feltételek mellett előnyben részesítendők.

h) Az a körülmény, hogy valamely ajánlott cikk vagy munkát a versenytárgyalási hirdetményben vagy ajánlati felhívásban említett mintával, szabvánnyal, formával, szerkezettel, rendszerrel meg nem egyezik, ha egyébként a célnak megfelel, egymagában a hazai gyártmányok mellőzésére okul nem szolgálhat. Kivétel tehető ez elv alól a m. kir. honvédség, csendőrség és méneskari legénység részére történt szállításoknál, melyeknél az előírt mintáktól eltérni nem lehet.

i) Ócska anyagok odaitélésénél — egyenlő vagy nem lényegesen eltérő árak mellett — előnyben részesítendők ez anyagokat feldolgozó iparos-mesterek, gyárosok, ipari szövetkezetek, háziipar-érekkepviseletek és háziipari vállalatok.

A jelen s. B) pontjában foglalt összes elvek egyébként ugy a korlátolt versenytárgyalásnál, mint szabad kézből való kiadásnál, illetve kézi bevásárlásoknál is megfelelően követendő.

Kézi bevásárlások alkalmával azon hazai kereskedők, kik hazai iparosok vagy gyárosok termékeit állandóan raktáron tartják, azon hazai — esetleg külföldi — iparosok vagy gyárosok nevét (cégét), telephelyét, kiktől az eladott árukat közvetlenül vagy nagykereskedők közvetítésével vásárolták, ismerik és ez adatokat a vonatkozó számlára valóságához hiven följegyezni hajlandók, egyébként egyenlő feltételek és nem lényeges árkülömbözet mellett előnyben részesítendők. (L. 14., 15. §§.)

C) A szerződéskötésnél.

a) Minden szerződésnek, kötlevélnék, alku-egyezménynek, elfogadási záradékkal bíró ajánlatnak és általán szerződéses ügyletnek tartalmában bármind formában kiállított okiratnak, illetve kereskedelmi ügyiratnak vagy engedélyokiratnak avagy a hozzájuk tartozó szállítási vagy munkafeltételeknek a szállítandó cikk, vagy teljesítendő munkálat beszerzési forrására vonatkozólag az ajánlatnak megfelelő kötelezettség kell tartalmaznia azon kijelentés kapcsán, hogy a vállalkozó a szállítás vagy munka hazai származását — feltéve, hogy ajánlatában, illetve a szerződésben erre vállalt kötelezettséget — kívánatra elfogadható módon igazolni tartozik.

Hirek.

— **A tanács Péccett.** Kovács József polgármester, Magos György tiszti főgyógyász, Csóka Sámuel adóügyi tanácsnok szombaton Pécsre utaznak a polgármesterek kongresszusára. Ez alkalommal ugyancsak Pécsre utaznak **Körner Adolf** tanácsnok, **Aczél Géza** főmérnök és **Debrezseni Jenő**, a világiatási vállalat igazgatója, a vízvezeték, csatornázási és villamos művek tanulmányozására.

— **Személyi hir.** Oláh Károly kulturatanácsnok, szabadságáról visszaérkezve, hivatala, illetve ügyosztályának vezetését átvette.

— **A városi napidíjas irnokok kérelme.** A városi napidíjas irnokok a közgyűléshez folyamodnak avégből, hogy öt évi betöltött szolgálat után vétetnének be a nyugdíjasok közé. A jog- és pénzügyi bizottság tárgyalta ezen kérdést, tanulmányozás és véleményezés végett kiadta a nyugdíjellenőrző bizottságnak. A kérelmet a magunk részéről jogosnak tartjuk, mert alig van szomorúbb helyzete valakinek, mint a napidíjas irnokoknak, kik a csekély javadalmazás mellett vigasztalanul néznek a jövőbe. A választások minden belső és külső okoktól függ és bizony van elég szorgalmas, hasznavehető napidíjas irnok, aki nem akar a választások alkalmával házról házra járni és így éveken át nem tud előremenni. Ha a nyugdíjasok sorába kerülnek azok, akik legalább öt éven át szolgálnak a várost, legalább nyugodtan néznek öregségük idejére, mert hosszú munkásságuk után nem lesznek kitéve a nyomornak akkor, ha már dolgozni nem tudnak. Emberséges munkát végez a bizottsági közgyűlés, ha a szervezeti szabályzat módosításánál és a nyugdíjszabályzat revíziójánál a kis emberek igazán csekély, de rájuk nézve igen áldásos kerelmét teljesíti.

— **A tizenharmadik gyógyszerért.** Bartha Endre dr. gyógyszerész kérvényt adott be a tizenharmadik gyógyszerért felállítására. A belügyminiszter ur a hozzá közvetlenül beküldött kérvényt véleményezés végett leküldte Debreczen város közönségéhez. Bartha Endre dr. a tizenharmadik gyógyszerért a Szent-Anna végén, a m. kir. állami bábaképző intézet környékén óhajtana felállítani.

— Nincs okunk kételkedni, hogy az egészségügyi-bizottság nem fogja a tizenharmadik gyógyszerért felállítását javasolni. Elvégre is nagyon elég a mostani gyógyszerérták száma és szinte képtelennek tartjuk a tizenharmadik gyógyszerérták felállításának gondolatát és kivált akkor, midőn még a tizenkettedik sincs erigálva. Ezen tizenharmadik gyógyszerérták felállítására ellenkezik a törvénynek az új gyógyszerérták felállítására vonatkozó pontjaival, de méltánytalan is a gyógyszeresekkel szemben, akiknek megelhetésték veszélyeztetni a gyógyszerérták semmivel sem megokolható szaporítása. A Szent-Annai részen teljesen felesleges egy új gyógyszerérták felállítását, mert ott van már egy a Szent-Anna-utca elején, míg másrészt az Árpád-téri gyógyszerérták elegendő a külsőleg gyógyszer-szükségeit. Éppen ezen okokból hisszük, hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága el fogja utasítani a tizenharmadik gyógyszerérták felállítására vonatkozó kérelmet.

— **Kossuth-lakoma.** A függetlenségi kör folyó évi szeptember hó 19-én este 8 óraker Törő Imre Csapó-utcai vendéglőjében Kossuth-lakomát rendez. E lakomára Debreczen sz. kir. város hazafias polgárságát tisztelettel meghívja a kör elnöksége. Egy teríték ára 3 korona. Jelentkezni lehet a kör helyiségében levő aláírási iven.

— **Kecskemét az inség és drágaság enyhítésére.**

A mérhetetlen nagy drágaság enyhítésére Kecskemét város rendes közgyűlésén a tanács indítványára kimondotta, hogy sűrűsösen felállítja a hatósági fa- és szénraktárt, ahol a legkisebb mennyiségben is kapható lesz (pontosan, ellenőrzés mellett) a felapított tűzifa és szén. Megvalósítják még a hatósági mészárszékét, majd kísérletképen a ló-husmészárszékét is, hogy a városnak 30—40 ezer főnyi szegényben sorsu lakossága olcsó és egészséges, jó húshoz jusson.

— **Érdekes vendégek Debreczenben.** Érdekes vendégek jártak a héten városunkban. Dr. Lundie tanár és neje a skóciai Edinburgból. Vendégeink tanulmány uton vannak jelenleg s céljuk a magyar egyházi viszonyokat tanulmányozni, a kálvinista Rómát tüzetesen megnézni. Vendégeink tegnap délután Csiky Lajos és Balogh Ferenc akadémia tanárok kalauzolása mellett megnézték a kollégiumot, a nagyerdőt.

— **Mintaszüret.** Darányi földmívelésügyi miniszter az oszkerü szüretelés és borkezelés terjesztése céljából elhatározta, hogy évenként más-más helyen mintaszüretet tartsanak, ahol legkönyebben és minél több termelőnek és szőlőkezelőnek adható alkalom arra, hogy a mintaszüreten részt vehessen és a helyes szüretelést megtanulhasson. Ebben az évben tizenegy helyen fognak ilyen mintaszüretet tartani még pedig az egri, bihari, kecskeméti, mènesi, nagyenyedi pozsonyi és a tarcali viccellériskolánál, a pécsvárdai állami szőlőtelepen, továbbá Zala, Borsod és Bereg vármegye területén később meghatározandó helyen. Ezeknek a mintaszüreteknek a megtartása, valamint az ezekkel kapcsolatos gyakorlati oktatás megtartása az állami szakközégek feladata.

— **A gazdasági iskolák intenzív gazdasága.** A debreceni gazdasági akadémián a szélműveléssel kapcsolatban öntöző teletet létesítenek, hogy a homokos talajban a zöldségtermelést nagyobb terjedelemben bevezessék. A kassai tanintézet gazdaságán halastavat rendeztetett be a földmívelésügyi miniszter. A komáromi földmívelés iskolánál négy holdas faiskolai telet létesít, melynek az a célja, hogy a környékbeli kisbirtokosokat csemetekkel, oltványokkal lássa el.

— **Ipari és kereskedelmi bíróságok.** Szerényi József államtitkár a pécsi iparoskongresszuson tartott beszédekben jelezte, hogy a kereskedelmi miniszterium a német Kaufmannsgerichetek mintájára az érdekképviseleten alapuló ipari és kereskedelmi bíróságokat akarja meghonosítani. Ezek a bíróságok a teljes paritás alapján egyrészt a munkaadókból, másrészt a munkásokból és kereskedelmi alkalmazottakból szervezve, döntik el a munkaadó és alkalmazottak közötti vitás kérdéseket. A törvényjavaslat a kereskedelmi miniszteriumban, hir szerint, már elkészült s októberben enquéte elé kerül.

A nagyerdői furdó. Hányan vannak városunkban is, akik elmennek hidegvíz kurára messze idegenbe, tengerpénzt áldozva, holott a hidegvízgyógymodot épp úgy használhatnák a Nagyerdőn, hol a vízgyógymod minden modern eszköze, a furdóberli elismert szakudomány, lelkiismeretes gyógykezelése rendelkezésükre áll. A furdóberli Halkányi Ede dr. főorvos a legnagyobb áldozatkészséggel tartja fenn a furdót, nagy költséggel felszerelte azt a modern hygienia minden eszközével és oly olcsó áron karátthatja magát mindenki, mint sehol a világon. A víz alkalmazása gyógyelokra, hőmérők, alak- és időtartam tekintetében oly sok változtatással enged, hogy azt a legkülönbözőbb betegségeknek eredményes alkalmazhatjuk.

— A nagyerdői hidegvízgyógyintézet modern és célszerű berendezése, fekvése és kitünő puha víz felőtte alkalmas tényező a vizkúrának sikeres használatára. Fővárosi szakértői örmélyzet végzi a teendőket, az árak mérsékelték. Orvosi felügyelet. Az intézet egész nap nyitva férfiaknak: d. e. 9 óráig és d. u. 5—8 óráig; nőknek: d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Kiki keresse meg elvesztett egészségét a nagyerdői hidegvízgyógyintézetben.

1058.
1907. v. k. sz.

Árverési hirdmény.

A debreczeni kir. jbiróság V/1317/2—1907. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Közgazdasági Bank r.-t. részére Fésüs Lajos debreczeni lakostól 1200 és 600 K tőke, ennek megítélt 6% kamatai és eddig összesen 162 kor. 78 fill. perköltség erejéig 1907. évi április hó 28-án bírósággal felülfoglalt és 1379 koronára becsült bu-
torok és egyéb ingóságok 1907. évi szeptember hó 14-én délután 3 órakor kezdetét veendő és a Hortobágyon a csárdában alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1907. évi augusztus hó 18-án.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

12,846.
1907. sz.

Hirdmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város házipénztárának és az általa kezelt alapok s alapítványoknak 1908. évrre egybeállított költségeloirányzata a város számvevői hivatalában 1907. évi szeptember hó 1. napjával kezdődő 15 napi közszemlére kitétetett.

Miről a város adózó lakossága oly figyelmeztetés mellett értesítetik, hogy ezen előirányzati munkálat a városi számvevői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthető, és az ellene irányuló esetleges észrevételek akár írásban, akár élőszóval a közgyűlést megelőző öt nappal Debreczen város Tanácsához beadhatók.

Debreczen, 1907 augusztus hó 26-án.

A városi tanács.

12,484/1907.

Árverési hirdmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező s a sintértelep hátamögötti homokkordásos földnek az 1907. évi október hó 1-től 1913. évi október hó 1-ig terjedő hat évre bérbeadására nyilvános árverést rendel el.

Az árverés f. é. szeptember hó 24-én d. e. 10 órakor fog megtartatni a városház nagy tanács-
termében.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a város számvevői hivatalában megtekinthetők.

Debreczen, 1907 szeptember hó 5-én.

Városi tanács.

327.
1907. sz.

Árverési hirdmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Nagycseré erdőségben levő több mint 19,000 darab magának nyilvános árverésen eladásra a városi Tanács által elrendeltetvén, ezen árverés megtartására 1907. év október hó 4-dik napjának d. e. 10 órája a Városház nagytanács-
termében tüze-

tit ki s arra venni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvevőség-nél hétköznapokon 9 óratól 12 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1907. augusztus hó 22-én.

A városi tanács.

Olcsó kölcsön!

A mai nagy pénzdrágaságban, mikor a takarékpénztárak, bankok és szövetszövetkezetek kölcsönt vagy egyáltalában nem, vagy csak igen nagy kamatra tudnak adni:

~ a legolcsóbb kölcsön ~

Debreczen sz. kir. város Árvaszékénél lehet kapni a Gyámpénztárból.

A gyámpénztárnak egy millió korona kölcsönadható pénze van. Kölcsönt az Árvaszék ad házakra és földbirtokra a becsérték egy harmad részéig 6% kamatra, amely kamaton tul semmiféle kezelési vagy más jutalékot nem kell fizetni.

Felvilágosítást díjtalanul ad **Dr. Dóczy Emil** árvaszéki ügyész. Piac-utca 7. sz. a. irodájában.

12,942/1907.

Árverési hirdmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a Debreczen pusztá elepi 22. sz. tjkvben A + 16 sz. s 194/a hrsz. alatt foglalt. Pipa-gödörök elnevezésű 13 hold 1215 négyszögöl területű s Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező ingatlanak eladásra céljából a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek 27915,894—1906. sz. alatt hozott s a m. kir. belügyminiszter ur által 3518—III/b—1907. sz. alatt jóváhagyott határozata alapján nyilvános árverést rendel el.

Az árverés f. é. szept. 24-én d. e. 10 órakor fog megtartatni a városház nagy tanács-
termében.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a város számvevői hivatalában megtekinthetők.

Debreczen, 1907 szeptember hó 5-én.

Városi tanács.

12,756/1907.

Árverési hirdmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a debreczeni 29,216 sztkvben. A + 198, 199, 200 sorszám s 5652b—1/a—1/a, 5652a—2 s 5652a—1 hrsz. alatt foglalt 575 négyszögöl területű Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező ingatlanak (Homokkert) eladásra céljából a bizottsági közgyűlésnek 30115,738—1905. sz. a. hozott a belügyminiszter ur által 4474—II/b 1906 sz. alatt jóváhagyott határozata alapján nyilvános árverést rendelt el.

Az árverés f. é. szeptember 24-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni a városház nagy tanács-
termében.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városi számvevői hivatalban megtekinthetők.

Debreczen, 1907 szeptember hó 5-ikén.

A városi tanács.